

University of Groningen

Koninginnedag en art. 8 EVRM

Vols, M.

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version

Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:

2011

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):

Vols, M., (2011). *Koninginnedag en art. 8 EVRM*, Nr. BQ7921, jun. 15, 2011.

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

The publication may also be distributed here under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license. More information can be found on the University of Groningen website: <https://www.rug.nl/library/open-access/self-archiving-pure/taverne-amendment>.

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

Trefwoorden

Geluidsoverlast

Openbare orde

Kermisvergunning

Kermis

Recht op eerbiediging privéleven

Domein

Burger bestuur, Openbare orde en Veiligheid

Subdomein

APV

JG-nummer

11.0053

Kern

Het besluit tot het verlenen van een vergunning voor het houden van een kermis tijdens Koninginnedag acht de Afdeling niet onrechtmatig. De geluidsoverlast die de kermis veroorzaakt leidt niet tot een inmenging in het recht op respect voor het privéleven (art. 8 EVRM) van de omwonenden.

Instantie

Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State, 201009247/1/H3

Datum

15 juni 2011

Partijen

Appellant tegen het college van b&w en de burgemeester van Leiderdorp

Wet en artikelen

Art. 8 EVRM

Art. 2:4 Awb

Samenvatting

De burgemeester van Leiderdorp besluit de Oranjevereniging Leiderdorp vergunning te verlenen voor het houden van de kermis van 26 tot en met 30 april 2008 te Leiderdorp. Het college van burgemeester en wethouders (hierna b&w) verleent ontheffing van het verbod om in de openlucht een geluidsapparaat in werking te hebben op een zodanige wijze dat voor een omwonende of overigens voor de omgeving geluidhinder wordt veroorzaakt.

Appellant ondervindt al enkele jaren overlast als gevolg van de jaarlijkse kermis. Hij klaagt over deze overlast bij het college van b&w, dat hem mededeelt dat de locatie van de kermis in de tweede helft van 2007 opnieuw zou worden bekeken. Bij de voorbereiding van de kermis voor 2008 blijkt het echter niet meer mogelijk om een nieuwe locatie aan te wijzen. Appellant haalt bakzeil tijdens de bezwaar- en beroepsprocedure en stelt hoger beroep in.

Appellant stelt ten eerste dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat niet is gebleken dat de burgemeester persoonlijk invloed heeft gehad op de besluitvorming die heeft geleid tot de verleende vergunning en ontheffing voor de kermis. Hij voert aan dat de burgemeester erevoorzitter is van de Oranjevereniging en voorzitter van de landelijke Bond

van Oranjeverenigingen. Dit betoog faalt. Naar het oordeel van de Afdeling kan niet worden gezegd dat de burgemeester heeft gehandeld in strijd met artikel 2:4 van de Awb. Daarbij wordt allereerst in aanmerking genomen dat het erevoorzitterschap van de Oranjevereniging een ceremoniële functie betreft. Verder is de burgemeester weliswaar betrokken geweest bij de besluitvorming rondom de vergunningverlening bij de kermis, maar was diens persoonlijke invloed beperkt. Het besluit op bezwaar is aan de orde gesteld in een collegevergadering waaraan de burgemeester niet heeft deelgenomen. Voorts neemt de Afdeling in aanmerking dat het besluit op bezwaar is genomen en ondertekend door de locoburgemeester.

Ten tweede stelt appellant dat de rechtbank niet heeft onderkend dat het besluit is genomen in strijd met het zorgvuldigheidsbeginsel, het evenredigheidsbeginsel en het vertrouwensbeginsel. Hij voert aan dat de burgemeester en het college voorafgaand aan het besluit geen onderzoek hebben verricht naar de belangen van de omwonenden en deze niet bij hun afweging hebben betrokken. Ook dit betoog faalt. Naar het oordeel van de Afdeling kan niet worden gezegd dat de burgemeester en het college niet in redelijkheid tot het besluit hebben kunnen komen. Daarbij neemt de Afdeling met de rechtbank in aanmerking dat de kermis een jarenlange traditie kent, dat het evenement in de vakantieperiode plaatsvindt en dat in de verleende vergunning en ontheffing een aanzienlijk aantal voorwaarden is opgenomen teneinde de overlast voor omwonenden te beperken. Gelet hierop kan niet worden gezegd dat de burgemeester en het college bij het besluit geen rekening hebben gehouden met het belang van omwonenden waaronder appellant.

Ten derde stelt appellant dat de uitgevoerde geluidsmetingen onjuist zijn en dat de eenmalige meting in 2008 geen deugdelijke steekproef is. Voorts is de rechtbank er volgens appellant aan voorbij gegaan dat de door de burgemeester en het college gehanteerde geluidsnormen te hoog zijn. Wederom faalt het betoog. De Afdeling stelt dat de burgemeester en het college hebben de geluidsnormen van 80 dB(A) en 90 dB(A) in redelijkheid als voorschrift in de vergunning en ontheffing hebben kunnen opnemen. Niet is gebleken dat deze geluidsnormen in vergelijking met door andere gemeentebesturen gehanteerde geluidsnormen in vergelijkbare situaties te hoog zijn. Verder zijn de feitelijke geluidswaarden blijkens uitgevoerde geluidsmetingen in 2005, 2006 en 2008 ruim binnen deze geluidsnormen gebleven. Ten aanzien van die geluidsmetingen heeft appellant niet aannemelijk gemaakt dat deze onjuist zijn. De Wet geluidshinder richt zich op regulering van geluidsoverlast door wegverkeer, spoorverkeer en industrie en is daarom niet van toepassing in dit geschil. Ook de Europese Richtlijn Omgevingslawaaï kan in deze zaak geen rol spelen.

Ten vierde stelt appellant dat de rechtbank heeft miskend dat de vergunning en ontheffing zijn verleend in strijd zijn met artikel 8 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (hierna EVRM) en artikel 19, eerste lid, van het Verdrag inzake de rechten van het kind (IVRK). Ook dit betoog faalt. De Afdeling stelt dat de kermis niet een zodanig negatieve invloed op het woon- en leefgenot van omwonenden, waaronder appellant dat hiermee een inmenging in de rechten neergelegd in artikel 8, eerste lid, van het EVRM heeft plaatsgevonden. De Afdeling betreft bij die vaststelling de voorschriften die aan de vergunning en ontheffing zijn verbonden om de geluidsoverlast voor omwonenden te beperken, de beperkte duur van de geluidsoverlast en de omstandigheid dat deze niet meer op deze plaats zal worden gehouden. Het beroep van appellant op artikel 19, eerste lid, van het IVRK faalt reeds om dezelfde reden, thans daargelaten of de bepaling, gelet op de formulering, een norm bevat die zonder nadere uitwerking in nationale wet- en regelgeving door de rechter direct toepasbaar is.

Het hoger beroep is ongegrond.

Noot:

1. Koninginnedag is een bron van vreugde voor velen, maar leidt ook tot frustratie bij (niet per se Republikeins gezinde) burgers. Feestende mensen veroorzaken overlast voor omwonenden en andere feestgangers. Vooral de stad Amsterdam komt jaarlijks in het nieuws met berichten over verstoringen van de openbare orde die verboden zijn aan drugs- en drankgebruikers. Enkele notoire overlastveroorzakers (de zogenaamde *hot shots*) veroorzaken zoveel onrust voor de omgeving dat de burgemeesters uit Noord-Holland volgend jaar gaan samenwerken om de problemen te voorkomen. De burgemeesters overwegen om de instrumenten uit de Voetbalwet (art. 172a Gemeentewet) in te zetten (zie 'Burgemeesters willen veilige Koninginnedag', *Noord-Hollands Dagblad* 11 februari 2011).

2. Onderliggende casus draait ook om overlast rondom Koninginnedag. Omwonenden ondervinden veel overlast van de kermis die elk jaar gehouden wordt. Ondanks klachten bij het gemeentebestuur, verleent de burgemeester toch de kermisvergunning aan de Oranjevereniging. Het college van b&w verleent ontheffing van het verbod om in de openlucht een geluidsapparaat in werking te hebben op een zodanige wijze dat voor een omwonende of overigens voor de omgeving geluidhinder wordt veroorzaakt. De Afdeling verklaart het hoger beroep dat de omwonenden instellen ongegrond. Ik wil hier één grond die de omwonenden aanvoeren tegen het besluit van de burgemeester nader bespreken: zij stellen dat de vergunningverlening in strijd is met hun recht op respect op het privéleven, neergelegd in art. 8 EVRM.

3. In een eerdere Afdelingsuitspraak zagen we appellant een soortgelijk beroep op art. 8 EVRM doen. Omwonenden veroorzaken in die zaak overlast ten aanzien van de appellant. Aangezien het gemeentebestuur niet voldoende doet om die overlast te stoppen, handelt het college van b&w in strijd met de positieve verplichtingen die voortvloeien uit art. 8 EVRM. De Afdeling stelt dat in zijn uitspraak, net als in onderliggende uitspraak, dat de overlastsituatie niet zodanig is dat dat sprake is van een inmenging in het grondrecht uit art. 8 EVRM (zie uitgebreid over positieve verplichtingen mijn noot bij ABRvS 6 oktober 2010, *JG* 11.001). Interessant in onderliggende zaak is dat de Afdeling drie criteria noemt die gebruikt worden bij de beoordeling of er sprake is van een inmenging in het recht op privacy: a) overlastbeperkende voorschriften verbonden aan het besluit; b) de duur van de overlast; c) de omstandigheid dat de overlastveroorzakende activiteit niet meer op deze plaats zal worden gehouden.

4. De Afdelingscriteria vertonen gelijkenis met de toetsingsvoorwaarden die het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) hanteert bij de beoordeling of overlast leidt tot een inmenging in het recht op privacy. In de jurisprudentie van het EHRM zijn wel voorbeelden te vinden van overlastsituaties die leiden tot een inmenging in het recht op respect voor het privéleven voor omwonenden (zie bijvoorbeeld EHRM 16 november 2004, *AB* 2004, 453 m. nt. T. Barkhuysen; zie ook EHRM 27 januari 2009, *AB* 2009, 285 m. nt. T. Barkhuysen & M.L. van Emmerik).

5. De ondervonden overlast moet volgens het EHRM een minimumniveau van ernst hebben om als inmenging in het recht uit artikel 8 EVRM te gelden. De klagers moeten bewijsmiddelen (zoals geluidsmetingen) aanleveren die de ernst van de overlast aantonen. Het Hof stelt dat de beoordeling van de ernst van de overlast relatief van aard is. Het hangt af van alle omstandigheden van de zaak of de overlast als ernstig valt aan te merken. Daarbij spelen onder meer de volgende factoren een rol: de *general context*, de intensiteit en duur van de overlast, de lichamelijke en geestelijke effecten van de overlast en de mate van verwaarloosbaarheid van de overlast gezien het leven in een moderne stad (EHRM 21 juli 2009, r.o. 100, *EHRC* 2009, 117 m. nt. M. Peeters (Kania t. Polen); EHRM 29 september 2009 (Galev e.a. t. Bulgarije)).

6. In veel zaken concludeert het EHRM dat geen sprake is van inmenging in art. 8 EVRM. In de zaak *Furlepa* tonen de klagers bijvoorbeeld niet aan dat sprake is van ernstige overlast

veroorzaakt door een illegale autogarage naast hun woning (zie EHRM 18 maart 2008 (Furlepa t. Polen)). De klagers tonen in de zaak Kania niet aan dat sprake was van ernstige geluidsoverlast veroorzaakt door een bedrijf naast hun woning. (EHRM 21 juli 2009, *EHRC* 2009, 117 m. nt. M. Peeters). In de zaak Galev stellen de klagers ten onrechte dat het toelaten van vestiging van een tandartskliniek in het door hun bewoonde appartementencomplex (en de daarmee samenhangende overlast van geuren en geluid uit de kliniek) tot schending van artikel 8 EVRM leidt. De overlast komt volgens het Hof niet boven het niveau van het gebruikelijke niveau van lawaai in een appartementencomplex in een moderne stad (EHRM 29 september 2009 (Galev e.a. t. Bulgarije). Zie ook EHRM 1 juli 2008, *EHRC* 2008, 121 (Borysiewicz t. Polen)). In de zaak Fägerskiöld onderzoekt het EHRM of geluidsoverlast van windturbines leidt tot inmenging in het recht uit art. 8 EVRM. Daarbij gebruikt het Hof de door de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) opgestelde geluidsnormen. Het lijkt erop dat artikel 8 EVRM in geval van geluidsoverlast in het geding is als sprake is van gemiddelde waarden vanaf 50 tot 55 dB overdag qua gevelbelasting en 's nachts 45 dB gevelbelasting buiten en 30 dB binnen (zie EHRM 26 februari 2008, *AB* 2008, 225 m. nt. T. Barkhuysen & M.L. van Emmerik).

7. Het is naar mijn weten nog niet voorgevallen dat de Afdeling heeft geoordeeld dat overlast voor omwonenden veroorzaakt door derden leidt tot een inmenging in het recht uit art. 8 EVRM. In onderliggende zaak lijkt de constatering dat de overlast veroorzaakt door de kermis niet leidt tot inmenging in het recht op respect op het privéleven terecht. Wanneer men deze overlastsituatie beoordeelt met behulp van de voorwaarden die het EHRM heeft opgesteld, kan geen andere conclusie getrokken worden. (mr. M. Vols, m.vols@rug.nl)

Vindplaats

LJN-nr. BQ7921

Zie ook www.openbareorderecht.nl en www.openbareorde.nl